

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra filozofie a spol. věd

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské práce *nehodící se škrtně

Jméno autora/ky	Jaroslav Skála				
Název práce	Etika ctnosti				
Studijní obor	Filosofie a společenské vědy				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Marie Skýbová, Ph.D.				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D.				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)					
Rok obhajoby	2017				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 65+3					
Obrazová příloha	ano - ne	Tabulky a grafy	ano - ne	Další přílohy	ano –ne

Použitá literatura (počet): 19

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

--

Hodnocení obsahové stránky práce

Užití zásadní odborné literatury a zdrojů	ano	s výhradami	ne
Přiměřená odborná terminologie práce	ano	s výhradami	ne
Vhodně zvolená metoda	ano	s výhradami	ne
Splnění deklarovaného cíle/cílů práce	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

Stylistická úroveň práce	dobrá	s výhradami	špatná
Pravopis a gramatika	dobré	s výhradami	špatné
Vhodná grafická úprava stránkování a textu	dobrá	s výhradami	špatná
Zpracování příloh	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Na úvod bych předeslal, že práce Jaroslava Skály má slušnou úroveň a od prvních řádků je znát, že se autor, lidově řečeno, „snaží přijít věcem na kloub“. Samozřejmě akademik, který se zabývá antickou filosofií a etickým diskurzem starověkých autorů, bude vidět spoustu nedostatků a nepřesností. Zaprvé výklad klíčových termínů řecké etiky je z filologického hlediska nedostatečný. Není podána etymologie slov ἀρετή, εὐδαιμονία, σωφροσύνη/φρόνησις, autor užívá zastaralou českou terminologii, která nepřispívá k objasnění etického myšlení starověkých Řeků obecně a Aristotela zvláště, např. termín *eudaimonia* překládá jako blaženost, což implikuje křesťanskou teologii, která specificky uchopila latinský termín *beatitudo*, jenž využil Cicero při překladu klíčového termínu řecké etiky. Proměna obsahu termínu *areté* od bojové excelence až po význam „být řádným/vzorným občanem“ není rovněž adekvátně zachycena. Lehká historická črta o dějinách *areté* v preklasickém období ignoruje posuny etického myšlení jak v rámci epiky (Hésiodos versus Homér), tak při srovnání epika-lyrika (Solón, Archilochos, Anakreón, Theognis versus Homér). Pochopitelně tento problém u studenta vzniká omezeným rozsahem práce, kdy si chce připravit předpolí pro další obsáhlejší výklad, jenž je jádrem práce. V této souvislosti odkazuji na následující práce: A. W. H. Adkins, *Merit and Responsibility*, H. Lloyd-Jones, *The Justice of Zeus*, H. North, *Sophrosyne* atd. U Platóna pro změnu hovoří o sofistických úvahách o spravedlnosti, přičemž za jejich příklad považuje výroky Kefala a Polermacha, které ale nemají se sofistikou nic společného, naopak jsou v odborné obci vnímány jako typické příklady lidových morálně-intuitivních náhledů (viz K. Dover, *Greek Popular Morality in the Time of Plato and Aristotle...*). K sofistickým a protidemokratickým úvahám lze řadit pouze pozici Thrasymacha. To, co je ale klíčové pro starší sofistiku, tj. egalitarismus, kontraktualismus a institucionalismus (Protágorás), tím se naopak Platón vůbec nezabývá, což například K. R. Popper hodnotí jako výraz intelektuální nepoctivosti. Takto bychom mohli pokračovat na několika dalších stranách.

Podstatné ale je, že pan Skála klade na základě omezených zdrojů klíčové otázky pro etiku ctnosti, např. 1. Jak vůbec definovat ctnost? 2. Proč si něco takového máme osvojit? 3. Co dobrého to přináší mně a společnosti, 4. Liší se tyto ctnosti člověk od člověka, společnost od společnosti? atd. Všechny tyto otázky v práci zodpovídá, byť někdy kostrbatě.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

K formálním aspektům práce mám jen několik drobných připomínek. V práci se občasně vyskytují překlepy či pravopisné chyby (str. 18 Íllias namísto Ílias), autor občasně zápasí se správným skloňováním cizích jmen (např. str. 18 Hésiodose namísto Hésioda). Autorova stylistika má kolísavou úroveň, např. „V úvodu byl koncipován dotaz na to“ (str. 63), Sókratés v tomto případě atakuje na to (str. 22). Za zcela zbytečné považuji přílohy – tabulky. Nedostatky vidím v práci s literaturou, a to především zahraniční proveniencí. Např. při výkladu o Aristotelovi se lze těžko obejít bez knihy S. Salkevera, *Finding the Mean* (Univ. knih. UHK).

Otázky k obhajobě práce

1. Jakou etymologii mají slova ἀρετή, εὐδαιμονία, σωφροσύνη/φρόνησις?
2. Jaký zásadní rozdíl/y vidíte mezi řeckou eudaimonistickou etikou a novozákonní etikou?

3. Mohl byste na Kantově a Benthamově příkladu vyložit rozdíl mezi deontologickou a utilitaristickou etikou?

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji – ~~nedoporučuji k obhajobě~~. *nehodící se škrtně

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Výše uvedené připomínky nerelativizují mé rozhodnutí doporučit práci k obhajobě s celkovým hodnocením B. Uchazeč naplnil definované cíle práce a způsob, jakým je naplnil, odpovídá úrovni dané kvalifikační práce.

■ – B – ~~C~~ – ~~D~~ – ~~E~~ – ~~F~~ *nehodící se škrtně (pozn.: uvádět vždy)

8. 5. 2017 Bamberg - Erlangen

.....
datum a místo

Doc. Mgr. Jaroslav Daneš, Ph.D

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.